

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 111/03-6

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 11. júna 2003 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. V. H., bytom M., vo veci porušenia jeho základných práv podľa čl. 48 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu v Michalovciach v konaní vedenom pod sp. zn. 11 NcPO/1/2003 v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach č. k. 13 NcC 8/03-12 zo 14. marca 2003 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. V. H. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. mája 2003 doručená sťažnosť JUDr. V. H., bytom M. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci porušenia jeho základných práv podľa čl. 48 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu v Michalovciach (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 11 NcPO/1/2003 v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) č. k. 13 NcC 8/03-12 zo 14. marca 2003 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

Sťažovateľ okrem vyslovenia porušenia týchto práv žiadal zrušiť napadnuté uznesenie krajského súdu, prikázať okresnému súdu vo veci sp. zn. 13 NcPO/1/2003 konať bez ďalších prietáhov a priznať mu aj „*finančné zadostučinenie 100 000,- Sk za nečinnosť, za porušenie základného práva sťažovateľa zaručeného ústavou a Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd, za stratu klienta/podnikateľskej aktivity, ako aj zaviazať súd v Michalovciach nahradiť sťažovateľovi vzniklé trovy konania*“.

Zo sťažnosti a z jej prílohy - napadnutého uznesenia - vyplýva, že vo veci návrhu sťažovateľa na vydanie predbežného opatrenie podľa § 76 ods. 1 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) podaného sťažovateľom ako žalobcom proti Okresnému stavebnému bytovému družstvu Michalovce ako žalovanému sudkyňa, ktorej bola vec pridelená na prejednanie a rozhodnutie elektronickou podateľňou tohto súdu, predložila krajskému súdu ako nadriadenému súdu spis na rozhodnutie o jej vylúčení z prejednávania a rozhodovania vo veci z dôvodu, že vzhľadom na to, že osobne pozná „žalobcu“ (sťažovateľa), cíti sa byť vo veci zaujatá. Sťažovateľ uviedol, že sa o tejto námietke dozvedel až z uznesenia krajského súdu, že nemohol naň včas písomne alebo ústne reagovať a dokázať, že „tvrdenie sudcu nie je zákonným dôvodom na jeho vylúčení“. Sťažovateľ tieto tvrdenia v sťažnosti uviedol aj vo vzťahu k „ostatným sudcom“ okresného súdu.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 48 ústavy nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi (...) (ods. 1). Každý má právo, aby sa jeho vec (...) prerokovala bez zbytočných prietáhov (...) (ods. 2).

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd konštatuje, že predmetnou sťažnosťou sťažovateľ namietal tak postup okresného súdu, ako aj napadnuté uznesenie krajského súdu. Avšak vzhľadom na princíp subsidiarity, ktorý vyplýva z cit. čl. 127 ods. 1 ústavy, ústavný súd nemá právomoc preskúmať postup okresného súdu, ktorým konajúca sudkyňa predložila vec krajskému súdu na rozhodnutie o svojom vylúčení. Z tohto dôvodu bolo potrebné sťažnosť v tejto časti odmietnuť.

Pokiaľ sťažovateľ namietal v sťažnosti aj porušenie jeho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy uvedeným postupom okresného súdu, bolo potrebné v tejto časti jeho sťažnosť odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie. Inými slovami, ústavný súd môže pri predbežnom prerokovaní odmietnuť taký návrh, ktorý sa na prvý pohľad a bez najmenej pochybnosti javí ako neopodstatnený (napr. III. ÚS 199/02).

Vzhľadom na účel práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, ktorým je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia

štátneho orgánu (napr. II. ÚS 26/95), možno toto základné právo porušiť iba v konaní, ktorého výsledkom môže byť rozhodnutie štátneho orgánu o právach a povinnostiach jeho účastníkov, pretože len také rozhodnutie môže ukončiť stav právnej neistoty osoby domáhajúcej sa rozhodnutia štátneho orgánu (III. ÚS 62/01, II. ÚS 20/02). Z judikatúry ústavného súdu ďalej vyplýva, že nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (II. ÚS 57/01, I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02).

Podľa názoru ústavného súdu aj za predpokladu, že konanie, ktoré s'ťažovateľ svojim návrhom na nariadenie predbežného opatrenia vyvolal, možno považovať za konanie, ktorého výsledok môže ukončiť stav právnej neistoty s'ťažovateľa, a tým naplniť účel základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, nemožno na základe skutočností uvedených v s'ťažnosti považovať postup okresného súdu za taký, ktorý by bolo možné vzhľadom najmä na celkovú dĺžku konania kvalifikovať ako „zbytočné priet'ahy“ v zmysle cit. článku ústavy. S ohľadom na tieto skutočnosti neprichádza teda do úvahy, aby ústavný súd namietaný postup všeobecného súdu mohol po prijatí návrhu na ďalšie konanie kvalifikovať ako porušenie tohto základného práva s'ťažovateľa.

Pokiaľ ide o napadnuté uznesenie krajského súdu, ústavný súd konštatuje, že krajský súd rozhodol „bez zbytočných priet'ahov“ o vylúčení sudkyne okresného súdu, ktorej bola vec pridelená na prejednanie a rozhodnutie elektronickou podateľňou tohto súdu, z prejednávania a rozhodovania vo veci sp. zn. 11 NcPO 1/03 podľa § 16 ods. 1 v spojení s § 14 ods. 1 OSP a že krajský súd pre toto vylúčenie uviedol v napadnutom uznesení dôvody, ktoré nemožno považovať za nezákonné ani za arbitrárne či inak za nezlučiteľné s cit. článkami ústavy. Ústavný súd preto s'ťažnosť s'ťažovateľa v časti týkajúcej sa krajského súdu zamietol ako zjavne neopodstatnenú. Ústavný súd k tomu dodáva, že krajský súd napadnutým uznesením (ako to aj výslovne v ňom uviedol) nerozhodoval o žiadostiach ostatných sudcov okresného súdu o ich vylúčenie z prejednávania a rozhodovania v danej veci s'ťažovateľa, pretože „im táto vec na prejednanie a rozhodnutie doteraz pridelená nebola a účastníci námietku ich zaujatosti nevzniesli“. Preto v tejto časti s'ťažnosti medzi

tvrdeniami sťažovateľa a napadnutým uznesením nie je daná žiadna relevantná priama súvislosť.

Z týchto dôvodov ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. júna 2003